

ЗАТВЕРДЖЕНО
Рішення Київської обласної ради
від 23 грудня 2022 року № 472-15-VIII
зі змінами
від 07 грудня 2023 року № 759-22-VIII

Програма
охорони довкілля та раціонального використання
природних ресурсів Київської області на 2023-2026 роки

м. Київ
2022 рік

ЗМІСТ

	стор.
1. Паспорт Програми охорони довкілля та раціонального використання природних ресурсів Київської області на 2023-2026 роки	3
2. Визначення проблеми, на вирішення якої спрямована програма	5
3. Визначення мети програми	11
4. Обґрунтування шляхів і засобів вирішення проблеми, обсягів та джерел фінансування, строки та етапи виконання програми	12
5. Перелік завдань (напрямів) та заходів програми	13
6. Очікувані результати виконання програми, визначення її ефективності	14
7. Координація та контроль за ходом виконання програми	15
Додатки	
Ресурсне забезпечення програми (додаток 1)	
Напрямки діяльності та заходи програми (додаток 2)	
Результативні показники програми (додаток 3)	

1. ПАСПОРТ
Програми охорони довкілля та раціонального використання природних ресурсів
Київської області на 2023-2026 роки

1.	Ініціатор розроблення програми	Департамент екології та природних ресурсів Київської обласної державної адміністрації
2.	Дата, номер і назва розпорядчого документа органу виконавчої влади/органу місцевого самоврядування про ініціювання розроблення програми	Розпорядження Київської обласної державної адміністрації (Київської обласної військової адміністрації) від 26 серпня 2022 року № 574 «Про ініціювання розробки проекту Програми охорони довкілля та раціонального використання природних ресурсів Київської області на 2023-2026 роки»
3.	Дата, номер і назва розпорядчого документа про схвалення проекту програми/змін до програми	Розпорядження Київської обласної державної адміністрації (Київської обласної військової адміністрації) від 14 грудня 2022 року № 952 «Про схвалення проекту Програми охорони довкілля та раціонального використання природних ресурсів Київської області на 2023-2026 роки»/ розпорядження Київської обласної державної адміністрації (Київської обласної військової адміністрації) від 28 листопада 2023 року № 1342 «Про схвалення проекту змін до Програми охорони довкілля та раціонального використання природних ресурсів Київської області на 2023-2026 роки»
4.	Розробник програми	Департамент екології та природних ресурсів Київської обласної державної адміністрації
5.	Співрозробники програми	Районні державні адміністрації, виконавчі комітети сільських, селищних, міських рад
6.	Головний розпорядник коштів	Київська обласна державна адміністрація (Київська обласна військова адміністрація), Департамент екології та природних ресурсів Київської обласної державної адміністрації, Департамент регіонального розвитку Київської обласної державної адміністрації
7.	Відповідальний виконавець програми	Київська обласна державна адміністрація (Київська обласна військова адміністрація), Департамент екології та природних ресурсів Київської обласної державної адміністрації
8.	Учасники програми (співвиконавець)	Департамент екології та природних ресурсів Київської обласної державної адміністрації, Департамент регіонального розвитку Київської обласної державної адміністрації, виконавчі комітети сільських, селищних, міських рад, зацікавлені підприємства, установи, організації

9.	Термін реалізації програми	2023-2026 роки
9.1.	Етапи виконання програми (для довгострокових програм)	I етап
10.	Перелік місцевих бюджетів, які беруть участь у виконанні програми (для комплексних програм)	Обласний бюджет (обласний фонд охорони навколишнього природного середовища, бюджет розвитку), районні бюджети та бюджети органів місцевого самоврядування
11.	Загальний обсяг фінансових ресурсів, необхідних для реалізації обласної програми (всього)	1 698 275,5
	у тому числі:	
11.1	коштів державного бюджету	-
	коштів обласного бюджету	156 975,5
	коштів місцевих бюджетів	58 000,0
	коштів небюджетних джерел	1 483 300,0

2. Визначення проблеми, на вирішення якої спрямована програма

Стан навколишнього природного середовища сьогодні є однією з найгостріших соціально-економічних проблем, що прямо чи опосередковано стосується кожної людини і обумовлює актуальність впровадження в області принципів та засад сталого розвитку, який задовольняє потреби сучасності, не ставлячи під загрозу здатність майбутніх поколінь задовольняти їх потреби.

Сталий розвиток українського суспільства, висока якість життя й здоров'я населення, а також національна безпека можуть бути забезпечені тільки за умови збереження природних систем і підтримки відповідної якості навколишнього природного середовища.

Київщина – одна з провідних областей України. У регіоні зосереджена велика кількість промислових підприємств, об'єктів комунального господарства, магістралей міжнародного та загальнодержавного значення. Також, Київщина - одна з областей, що найбільше постраждала від Чорнобильської катастрофи.

Ці та інші причини призвели до значного погіршення стану навколишнього природного середовища.

Першочергова увага до охорони навколишнього природного середовища, раціонального використання природних ресурсів, забезпечення екологічної безпеки життєдіяльності населення – невід'ємна умова сталого розвитку регіону і країни в цілому. Саме тому, на території області повинна здійснюватися політика, спрямована на досягнення гармонійної взаємодії суспільства і природи, на охорону, раціональне використання і відтворення природних ресурсів.

У зв'язку з цим, метою розробки Програми є зменшення забруднення навколишнього природного середовища, забезпечення раціонального використання та відтворення природних ресурсів області, збереження здоров'я населення.

Оцінка стану довкілля в області свідчить, що практично немає природних компонентів екосистеми, які б не зазнавали постійного негативного антропогенного впливу.

У цілому, незважаючи на те, що останніми роками спостерігається тенденція до зменшення антропогенного тиску на довкілля, рівень техногенного навантаження залишається високим, а екологічна ситуація незадовільною.

Найгострішими проблемами в області, які потребують негайного вирішення, є :

забруднення атмосферного повітря;

забруднення водного басейну недостатньо очищеними каналізаційними стоками, а також, в результаті, забруднення відходами та сміттям прибережних територій (смуг);

негативний вплив токсичних відходів, у тому числі непридатних та заборонених до використання хімічних засобів захисту рослин.

За даними Головного управління статистики у Київській області, протягом 2021 року в атмосферу надійшло 59,3 тис.т забруднюючих речовин від стаціонарних джерел забруднення, що на 7,2 тис.т менше, ніж за 2020 рік. У розрахунку на 1 км² території області припадає 2,1 т викинутих в атмосферу забруднюючих речовин, а на одну особу 33 кг.

Основний внесок у забруднення атмосферного повітря Київської області вносять підприємства теплоенергетики – найбільші забруднювачі, викиди яких у 2021 році становили 72,2 % від загального валового обсягу викиду забруднюючих речовин стаціонарними джерелами.

Найбільшим забруднювачем атмосферного повітря в Київській області, як і в попередні роки, залишається Трипільська ТЕС ПАТ Центренерго, викиди якої склали понад 68% від викидів стаціонарних джерел області.

Однією з основних причин забруднення атмосферного повітря є застарілі технології та устаткування, на базі яких функціонують підприємства і, які не в змозі забезпечити дотримання встановлених законодавством нормативів граничнодопустимих викидів забруднюючих речовин в атмосферне повітря. Значно впливає на забруднення атмосфери відсутність установок по вловлюванню газоподібних сполук, а саме: діоксиду сірки, діоксиду азоту, оксиду вуглецю, летючих органічних сполук та інших.

Зазначені речовини надходять до атмосферного повітря від підприємств теплоенергетики, які працюють на кам'яному вугіллі, асфальтобетонних заводів тощо.

Динаміка викидів в атмосферне повітря, тис. т.

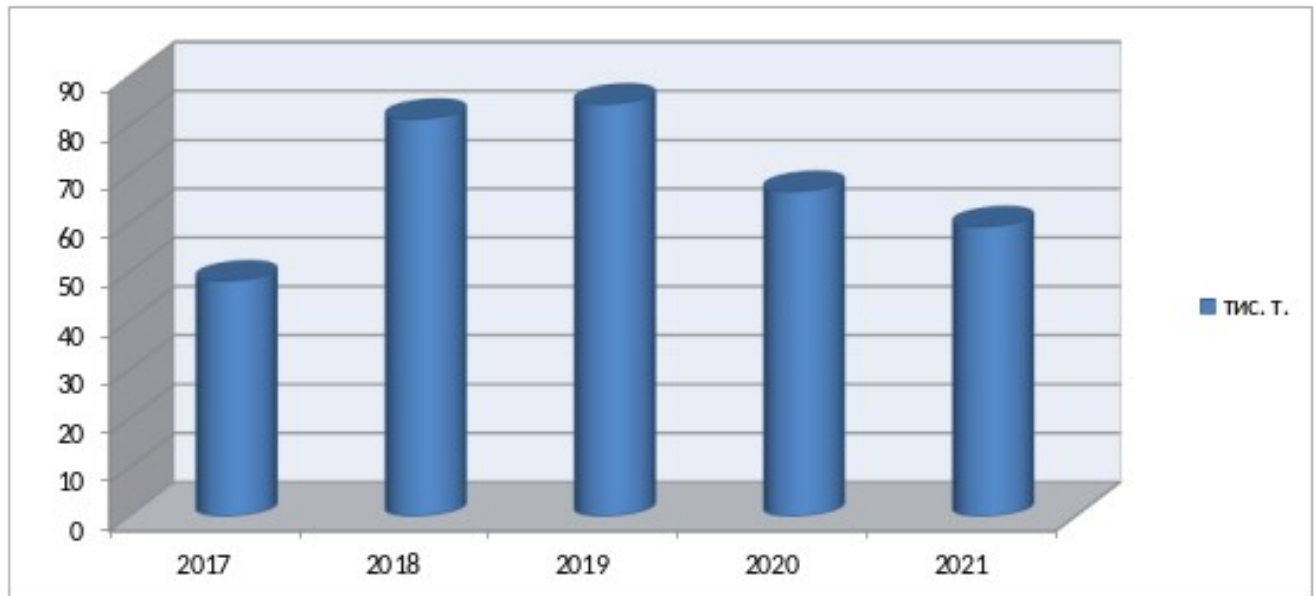
Показники	2019 рік	2020 рік	2021 рік
Викиди забруднюючих речовин в атмосферне повітря від стаціонарних джерел, тис. т.	84,4	66,55	59,3 0
Викиди забруднюючих речовин в атмосферне повітря від стаціонарних джерел у розрахунку на км ² , т	3,0	2,4	2,1
Викиди забруднюючих речовин в атмосферне повітря від стаціонарних джерел у розрахунку на одну особу, кг	47,4	37,2	33,0

Динаміка викидів забруднюючих речовин в атмосферне повітря від стаціонарних джерел

Назва забруднюючої речовини	2019 рік	2020 рік	2021 рік
1. Викиди забруднюючих речовин, усього, тис. т	84,4	66,5	59,3
метали та їх сполуки	0,12	0,03	0,06
стійкі органічні забруднювачі	0,00	0,03	0,09
оксид вуглецю	9,07	2,67	2,71
діоксид та інші сполуки сірки	33,53	27,35	25,56
оксиди азоту	8,89	6,61	5,62
речовини у вигляді суспендованих твердих частинок	21,49	16,92	16,63
неметанові леткі органічні сполуки	2,07	1,57	1,67

Динаміка викидів забруднюючих речовин в атмосферне повітря стаціонарними джерелами забруднення (тис.т.)

Діаграма 1



Аналізуючи показники забруднення повітряного басейну, що включає обсяг викидів шкідливих речовин стаціонарних джерел забруднення, спостерігалось деяке зменшення загальної кількості викидів в атмосферне повітря у 2021 році у порівнянні з минулими роками.

Основними напрямками зменшення надходження забруднюючих речовин в атмосферне повітря, є, насамперед, виконання природоохоронних заходів та впровадження сучасних технологій очищення промислових викидів.

Автотранспорт, як і раніше, є найбільшим забруднювачем атмосферного повітря Київської області. У відпрацьованих газах автомобільних двигунів налічується близько 100 різних компонентів, більшість з яких, токсичні.

Великий обсяг викидів від автотранспорту пояснюється, насамперед, збільшенням кількості приватного автотранспорту, експлуатацією технічно-застарілого автомобільного парку, використанням палива низької якості, аварійним станом доріг.

Зменшення шкідливих викидів від пересувних джерел можливе за рахунок збільшення використання електромобілів, посилення контролю за токсичністю відпрацьованих газів автомобільних двигунів, будівництва об'їзних автошляхів для транзитного транспорту.

Гострою проблемою на території Київської області залишається забруднення поверхневих вод. Забруднюючі речовини надходять у водні об'єкти зі стічними водами, поверхневим стоком з території міст, підприємств та сільськогосподарських угідь, а також з атмосферними опадами. Головними забруднювачами водних ресурсів є комунальні, сільськогосподарські та промислові підприємства. Багато річок перетворюються на стічні колектори. Очищення стічних вод слід передбачити всюди, де вони утворюються.

Більшість існуючих очисних споруд області працюють неефективно або взагалі не працюють та потребують реконструкції і докорінного поліпшення на рівні новітніх технологій.

Державний облік та аналіз стану водокористування здійснюються шляхом подання водокористувачами звітів про водокористування.

Останні роки, по Київській області, спостерігається тенденція щодо зменшення використання свіжої води та відповідно скинутих вод, про що свідчать статистичні дані таблиці.

Основні показники водопостачання і водовідведення (млн.м³)

	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021
Використано свіжої води	808	706	664	307	511	512	668	522
у тому числі								
для виробництва	712	662	618	262	466	465	607	456
для побутово-питних потреб	45	41	43	42	42	44	36	37
Відведено (скинуто) зворотних вод	736	680	625	285	487	487	597	472
у тому числі								
забруднених	2	3	5	2	2	2	2	1
з них без очищення	0	0	0	0	-	-	0	0
нормативно очищених	48	42	40	41	48	38	35	35
нормативно чистих без очистки	674	619	576	225	428	428	548	429

Протягом останніх років, окрім 2020 року, спостерігається тенденція до зменшення загальних обсягів водовідведення, що пов'язано зі зменшенням обсягів забору і використання води. У 2021 році зменшилися обсяги скидання забруднених зворотних вод у поверхневі водні об'єкти Київської області, що обумовлено більш раціональним використанням водних ресурсів і пов'язано із встановленням приладів обліку, а також впровадженням природоохоронних заходів, передбачених попередніми етапами Програми. Відведення (скидання) зворотних вод у 2021 році зменшилося у порівнянні з попереднім 2020 роком на 119 млн. м³ і досягло рівня 2018-2019 років, але залишається проблема заміни та проведення реконструкцій систем водовідведення. Зменшення скиду стічних вод позитивно впливає як на стан водних об'єктів, так і стан гідробіоценозів в цілому.

Надмірне використання водних ресурсів малих річок для потреб сільського господарства та риборозведення, самовільне водокористування та гідрологічно необґрунтоване створення штучних водойм на руслах малих річок порушують природний водний та гідробіологічний режими річок, збільшують заростання та утворення донних відкладень. На багатьох річках і водоймах не закріплені прибережні захисні смуги, а деякі із закріплених не завжди відповідають вимогам чинного законодавства України.

Разом з тим, військове вторгнення росії на територію області та подальше розгортання бойових дій призвело до пошкодження майна водогосподарських організацій. На відновлення пошкодженого майна, за орієнтовними даними, потрібно понад 150 млн. грн.

Також, слід зазначити, що на території області потребує вилучення, утилізації, знищення та знешкодження понад 200 тонн непридатних до використання та заборонених до застосування хімічних засобів захисту рослин, що зберігаються на 21 складі у 6 районах (Білоцерківського, Бориспільського, Бучанського, Вишгородського, Обухівського, Фастівського), а також на території зони відчуження ЧАЕС. Більша частина складів перебуває у незадовільному стані, що перетворює їх на джерела забруднення підземних і поверхневих вод, атмосферного повітря та земель.

Актуальною проблемою в Київській області залишається поводження з твердими побутовими відходами (надалі ТПВ). Практично всі районні центри, великі селища мають звалища ТПВ, але не всі вони експлуатуються у відповідності до чинного законодавства. Побудовані у свій час без належного захисту, деякі полігони є потенційним джерелом екологічної небезпеки регіонального масштабу.

Близько 90% звалищ і полігонів Київської області не відповідають санітарним та екологічним вимогам. Використання полігонів веде до збільшення питомого навантаження на одиницю площі полігону, ступеня щільності відходів й нарощування висоти складування. Полігони та звалища виконують роль природоохоронних споруд, але самі є джерелами негативного впливу на навколишнє середовище.

Виявлено, що більшість діючих полігонів заповнена на понад 90% проектного обсягу або переповнена. На полігонах відсутні огорожа, обвалування, мережа спостережливих свердловин, контрольно-пропускні пункти тощо. У сільських населених пунктах не вистачає впорядкованих полігонів, що призводить до утворення стихійних сміттєзвалищ.

З початку повномасштабної війни, на Київщині, повністю зруйнованих об'єктів інфраструктури перевищує 5 400. Руїнування будівель призводить до забруднення довкілля будівельним сміттям та азбестом. Орієнтовна площа місць тимчасового розміщення залишків будівельних конструкцій та відходів різного типу становить понад 48,2 га.

Зафіксовано 55 випадків виникнення небезпечних подій (інцидентів), спричинених військовими діями російської федерації, пов'язаних із заподіянням шкоди навколишньому природному середовищу та завдано мільярдні збитки.

На сьогодні, в умовах глобального антропогенного впливу на природні екосистеми, найважливішим природоохоронним завданням є збереження видового біологічного різноманіття, перш за все, забезпечення охорони рідкісних видів рослин та тварин.

Заповідання є найдієвішим методом збереження генофонду живої природи, унікальних природних екосистем і ландшафтів у даний час.

На території Київської області налічується 247 територій та об'єктів природно-заповідного фонду, загальною (фактичною) площею – 292,7 тис. га, з них 25 територій загальнодержавного значення та 222 – місцевого значення. Відсоток заповідності становить 10,41 % від адміністративної площі Київської області.

*Динаміка структури природно-заповідного фонду
Київської області*

Категорії територій та об'єктів ПЗФ	На 01.01.2021 року (попередній рік)		На 01.01.2022 року (поточний рік)	
	кількість, од.	площа, га	кількість, од.	площа, га
1	2	3	4	5
Природні заповідники	-	-	-	-
Біосферні заповідники	1	226 964,7	1	226 964,7
Національні природні парки	2	17 206,72	2	17 206,72
Регіональні ландшафтні парки	4	5 754,5673	4	5 754,5673
Заказники загальнодержавного значення	16	63 276,9	16	63 276,9
Заказники місцевого значення	92	27 999,9419	96	28 150,6419
Пам'ятки природи загальнодержавного значення	2	92,0	2	92,0
Пам'ятки природи місцевого значення	89	367,21	91	384,1712
Заповідні урочища	16	1 535,1	18	1 542,1
Ботанічні сади загальнодержавного значення	-	-	-	-
Ботанічні сади місцевого значення	-	-	-	-
Дендрологічні парки загальнодержавного значення	1	405,8	1	405,8
Дендрологічні парки місцевого значення	-	-	-	-
Зоологічні парки загальнодержавного значення	-	-	-	-
Зоологічні парки місцевого значення	-	-	-	-
Парки-пам'ятки садово-паркового мистецтва загальнодержавного значення	3	488,5	3	488,5
Парки-пам'ятки садово-паркового мистецтва місцевого значення	12	215,8747	13	307,6747
РАЗОМ	238	344 307,3139	247	344573,7751

Фактична площа ПЗФ *		292 439,6739		292706,1151
% фактичної площі ПЗФ від площі адміністративно-територіальних одиниць		10,4		10,41

* Сумарна площа територій та об'єктів ПЗФ без урахування площі тих об'єктів ПЗФ, що входять до складу територій інших об'єктів ПЗФ.

Ключовим підходом до збереження біологічного різноманіття на всіх його рівнях – є збереження різноманіття місць існувань і різноманіття життєздатних популяцій, що закладено в основу концепції екомережі.

Екологічна мережа є комплексною, багатофункціональною природною системою, до основних функцій якої належить збереження біорізноманіття, стабілізація екологічної рівноваги, підвищення продуктивності ландшафтів, покращення стану довкілля, перехід до збалансованого розвитку регіону і формування належних природних умов комфортної життєдіяльності населення.

Досягнення ефективного рівня заходів з охорони навколишнього природного середовища, що здійснюються органами виконавчої влади можливе лише за умови широкої підтримки їх громадськістю. Для цього Програмою передбачено здійснення низки загально просвітницьких заходів екологічної спрямованості. Насамперед, це проведення круглих столів, семінарів, проведення різноманітних конкурсів за природною тематикою (для дітей Київщини – ще один зі способів пропаганди та екоосвіти), видавництво інформаційних матеріалів, інформаційних щитів, проектування макетів та видавництво буклетів.

Також, для виховання грамотної поведінки людини в природі, усвідомлення цінності її, формування екоорієнтованих природничих умінь та навичок створюються еколого-освітні стежки. Їх призначення полягає в тому, щоб забезпечити усіх охочих можливістю спостерігати природні об'єкти і явища, знайомитися з особливостями довкілля рідного краю.

Необхідність вирішення екологічних проблем має бути передбачена у подальших діях органів державної влади та місцевого самоврядування, спрямованих на формування та реалізацію обласної екологічної політики.

Стан довкілля обумовлюється впливом на нього усіх суб'єктів природокористування. Відповідно, інтегрований еколого-економічний ефект природоохоронних заходів в області залежить від послідовності і результативності дій усіх суб'єктів господарської діяльності, а також від ефективності системи управління у цій сфері.

Програма охорони довкілля та раціонального використання природних ресурсів Київської області на 2023-2026 роки – це система принципів, пріоритетних напрямів та конкретних заходів у сфері охорони навколишнього природного середовища.

3. Визначення мети програми

Головною метою програми є послідовне поліпшення екологічної ситуації в Київській області, створення належних умов для досягнення безпечного для

здоров'я людини стану навколишнього природного середовища, шляхом інтеграції екологічної політики до соціально-економічного розвитку, збереження природних екосистем та впровадження екологічно збалансованої системи природокористування, підвищення стандартів якості природних об'єктів до європейського рівня.

12

Досягнення мети програми потребує спрямування дій органів державної влади, органів місцевого самоврядування та їх виконавчих органів, організацій, установ та підприємств області усіх форм власності на реалізацію пріоритетних

напрямів діяльності у сфері ефективного природокористування, дотримання вимог екологічної безпеки та охорони навколишнього природного середовища, просвітницької діяльності і екологічної обізнаності населення.

Мета програми досягається шляхом реалізації відповідних цілей і конкретних завдань, а саме:

- зменшення забруднення повітряного басейну;
- зменшення негативного впливу відходів, у тому числі непридатних та заборонених до використання хімічними засобами захисту рослин;
- збереження та відтворення біорізноманіття Київської області, формування регіональної системи екологічної мережі;
- формування екологічної культури населення.

4. Обґрунтування шляхів і засобів вирішення проблеми, обсягів та джерел фінансування, строки та етапи виконання програми

Створення передумов переходу до сталого розвитку регіону і досягнення екологічно збалансованого природокористування пов'язано із забезпеченням умов щодо реалізації дієвої екологічної політики в регіоні, яка направлена на зниження ресурсоемності виробництва, раціоналізацію процесів природокористування, стабілізацію та покращення екологічної ситуації.

В умовах об'єктивно діючих соціальних та економічних обмежень формування регіональної екологічної Програми пов'язане з вибором пріоритетних завдань на основі системи критеріїв, що базуються на всебічній оцінці реальної ситуації.

Проблеми у сфері охорони навколишнього природного середовища регіону передбачається розв'язати шляхом:

- впровадження ефективного, обґрунтованого та збалансованого механізму охорони довкілля;
- зниження викидів забруднюючих речовин в атмосферне повітря;
- створення інфраструктури для системи сучасного моніторингу на рівні області з інформацією онлайн;
- збільшення обсягу зелених насаджень на території області;
- удосконалення комплексного механізму у сфері реалізації системи моніторингу навколишнього природного середовища;
- реалізації заходів з охорони і раціонального використання водних ресурсів, зокрема, з охорони підземних вод та ліквідації джерел їх забруднення,

відновлення і підтримання сприятливого гідрологічного режиму річок та інших водних об'єктів і заходів щодо ефективності роботи систем водовідведення в районах області;

забезпечення збереження біологічного і ландшафтного різноманіття, створення репрезентативної системи територій і об'єктів природно-заповідного фонду та формування екомережі;

впровадження роздільного збору твердих побутових відходів;

13

заохочення й підтримки інформаційної та екологічно-просвітницької діяльності, заходів з екологічного виховання й підвищення екологічної культури населення, видання науково-популярної й навчальної літератури з екологічної тематики.

Здійснення заходів програми планується розпочати у 2023 та завершити у 2026 році.

Ресурсне забезпечення Програми наведено в додатку 1 до Програми.

Фінансування заходів Програми здійснюється відповідно до законодавства України за рахунок коштів, виділених в установленому порядку з місцевих та державного бюджетів у межах наявного фінансового ресурсу, а також інших джерел, не заборонених чинним законодавством.

Обсяг фінансування, окремо по кожному об'єкту, визначатиметься щорічно при формуванні переліку об'єктів, видатки на які здійснюються за рахунок коштів Державного та обласного бюджету (обласного фонду охорони навколишнього природного середовища, бюджету розвитку та ін.) з урахуванням наявності затвердженої в установленому порядку проектно-кошторисної документації.

Перелік природоохоронних заходів, які фінансуються за рахунок коштів обласного бюджету, у тому числі обласного фонду охорони навколишнього природного середовища, у відповідному році, щорічно затверджується у встановленому порядку.

Придбані, виключно за кошти обласного бюджету, у тому числі обласного фонду охорони навколишнього природного середовища, транспортні засоби, технічне обладнання та інше майно є об'єктами права спільної власності сільських, селищних, міських територіальних громад Київської області та передаються комунальним підприємствам для подальшого цільового використання.

Не профінансовані, у попередні роки, природоохоронні заходи Програми можуть фінансуватись у поточному році.

Загальний обсяг фінансування Програми та, у розрізі джерел, викладено у Паспорті Програми охорони довкілля та раціонального використання природних ресурсів Київської області на 2023-2026 роки.

5. Перелік завдань (напрямів) та заходів програми

Завдання програми формуються відповідно до мети.

Напрямки Програми є:

1. Зміни клімату та охорона атмосферного повітря.
2. Поводження з небезпечними відходами.

3. Озеленення населених пунктів та підвищення рівня суспільно екологічної свідомості.

4. Збереження та відтворення біорізноманіття Київської області.

14

Для реалізації заходів Програми передбачається залучення власних коштів підприємств-забруднювачів. Фінансування заходів підприємств, передбачених у переліку завдань і заходів програми, має орієнтовні показники та може змінюватися відповідно до інвестиційних планів розвитку підприємств. Крім цього, в основу бюджетного фінансового забезпечення програмних природоохоронних заходів покладається принцип комплексного залучення коштів із різних джерел, не заборонених чинним законодавством України (державний бюджет, обласний бюджет та місцеві бюджети, а також кошти підприємств та організацій).

Обсяги фінансування природоохоронних заходів визначаються у порядку пріоритетності дій щодо усунення або зниження негативного впливу на довкілля та гарантування екологічної безпеки, достатнього рівня фінансування окремих заходів, послідовного фінансування довгострокових проектів.

Програма передбачає формування й реалізацію екологічної політики. Екологічна політика є інтегрованим чинником соціально-економічного розвитку держави та області. Обласна екологічна політика визначається як врівноважений розвиток області, що передбачає узгодженість економічного, соціального та екологічного аспектів розвитку.

Виходячи з реального екологічного стану території регіону, визначаються пріоритети екологічної політики з урахуванням щорічних фактичних можливостей видатків обласного та місцевих бюджетів.

Напрямки діяльності та заходи Програми охорони довкілля та раціонального використання природних ресурсів Київської області на 2023-2026 роки наведені у додатку 2.

6. Очікувані результати виконання програми, визначення її ефективності

Реалізація Програми дозволить:

- знизити техногенне та антропогенне навантаження на водні об'єкти і перешкоджатиме забрудненню поверхневих та підземних водних об'єктів;
- досягти екологічно безпечних умов для проживання населення;
- поліпшити екологічний стан довкілля регіону;
- розповсюдження екологічних знань та інформації;
- знизити техногенне навантаження на атмосферне повітря;
- забезпечити належні умови для здійснення заходів щодо охорони і збереження типових та унікальних природних комплексів;
- створити репрезентативну систему територій та об'єктів природно-заповідного фонду;

- активізувати поширення екологічної інформації, діяльності з екологічного виховання й підвищення екологічної культури населення;
- підвищити ефективність реалізації регіональної екологічної політики в цілому.

Результативні показники Програми охорони довкілля та раціонального використання природних ресурсів Київської області на 2023-2026 роки наведені у додатку 3.

7. Координація та контроль за ходом виконання програми

Координацію та контроль за ходом виконання Програми здійснює департамент екології та природних ресурсів Київської обласної державної адміністрації.

Районні державні адміністрації, виконавчі комітети міських, селищних та сільських територіальних громад Київської області, підприємства, установи та організації надають до департаменту екології та природних ресурсів Київської обласної державної адміністрації щоквартально (з наростаючим підсумком), до 10 числа місяця наступного за звітнім кварталом, звіт про стан виконання заходів Програми (за якими є виконавцями або співвиконавцями).

Департамент екології та природних ресурсів Київської обласної державної адміністрації щоквартально (з наростаючим підсумком), до 25 числа наступного місяця після звітного періоду, надає Київській обласній раді та департаментові економіки Київської обласної державної адміністрації звіт про стан виконання Програми.

Контроль за цільовим та ефективним використанням коштів покладається на розпорядників коштів, замовників заходів та виконавців робіт.

Додаток 1 до Програми

Ресурсне забезпечення Програми охорони довкілля та раціонального використання природних ресурсів Київської області на 2023-2026 роки

тис. грн.

Обсяг коштів, які пропонується залучити на виконання програми	I етап виконання програми				II етап (20__ - 20__ роки)	III етап (20__ - 20__ роки)	Всього витрат на виконання програми
	2023 рік	2024 рік	2025 рік	2026 рік			
1	2	3	4	5	6	7	8
Обсяг ресурсів всього, у тому числі:	36 400,0	162 800,0	847 850,0	651 225,5	-	-	1 698 275,5
державний бюджет	-	-	-	-	-	-	-
обласний бюджет	18 200,0	68 000,0	33 700,0	37 075,5	-	-	156 975,5
місцевих бюджетів	18 000,0	14 000,0	13 000,0	13 000,0	-	-	58 000,0
кошти не бюджетних джерел	200,0	80 800,0	801 150,0	601 150,0	-	-	1 483 300,0

**Напрямки діяльності та заходи Програми охорони довкілля та раціонального використання природних ресурсів
Київської області на 2023-2026 роки**

№ з/п	Назва напрямку (завдання) програми	Перелік заходів програми	Термін виконання заходу	Виконавці	Джерела фінансування	Орієнтовні обсяги фінансування (вартість), тис. грн., у тому числі:				Очікуваний результат
						2023 р.	2024 р.	2025 р.	2026 р.	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
1.	Зміни клімату та охорона атмосферного повітря	1. Здійснення оцінки ризиків та вразливості населених пунктів до зміни клімату	2024	Київська облдерж-адміністрація, Департамент екології та природних ресурсів Київської облдерж-адміністрації	Усього державний бюджет обласний бюджет місцевий бюджет кошти не бюджетних джерел	-	500,0	-	-	Розміщено на офіційному веб-сайті узагальнений звіт
		2. Завершення будівництва сіркоочистки димових газів на енергоблоці №2 Трипільської ТЕС	2024	ПАТ «Центрэнерго» Трипільська ТЕС	Усього державний бюджет обласний бюджет місцевий бюджет кошти не бюджетних джерел	-	20 000,0	-	-	Зменшення викидів забруднюючих речовин в атмосферне повітря
		3. Капітальний ремонт електрофільтрів на енергоблоці № 2 Трипільської ТЕС	2024	ПАТ «Центрэнерго» Трипільська ТЕС	Усього державний бюджет обласний бюджет місцевий бюджет кошти не бюджетних джерел	-	60 000,0	-	-	Зменшення викидів забруднюючих речовин в атмосферне повітря

Продовження додатка 2 до Програми

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
		4. Капітальний ремонт електрофільтрів на енергоблоках № 3, №4 і будівництво сіркоочистки димових газів на енергоблоках №3, №4 Трипільської ТЕС	2025-2026	ПАТ «Центренерго» Трипільська ТЕС	Усього державний бюджет обласний бюджет місцеві бюджети кошти не бюджетних джерел	- - - -	- - - -	800 000,0 - - 800 000,0	600 000,0 - - 600 000,0	Зменшення викидів забруднюючих речовин в атмосферне повітря
2.	Поводження з небезпечними відходами	1. Придбання контейнерів для роздільного збору побутових відходів для населених пунктів Київської області	2023-2026	Київська облдерж-адміністрація, Департамент екології та природних ресурсів Київської облдерж-адміністрації	Усього державний бюджет обласний бюджет місцеві бюджети кошти не бюджетних джерел	3 000,0 - 3 000,0 -	3 400,0 - 3 400,0 -	3 700,0 - 3 700,0 -	4 000,0 - 4 000,0 -	Впровадження роздільного збору відходів
		2. Придбання машин для збору та транспортування відходів	2023-2026	Київська облдерж-адміністрація, Департамент екології та природних ресурсів Київської облдерж-адміністрації	Усього державний бюджет обласний бюджет місцеві бюджети кошти не бюджетних джерел	15 000,0 - 15 000,0 -	17 000,0 - 17 000,0 -	18 500,0 - 18 500,0 -	19 700,0 - 19 700,0 -	Придбання спецавтомобілів

Продовження додатка 2 до Програми

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
		3. Проведення робіт з екологічно безпечного збирання, перевезення, зберігання, оброблення, знешкодження непридатних або заборонених до використання хімічних засобів захисту рослин у Київській області	2024-2026	Київська облдерж-адміністрація, Департамент екології та природних ресурсів Київської облдерж-адміністрації	Усього державний бюджет обласний бюджет місцеві бюджети кошти не бюджетних джерел	- - - -	5 000,0 5 000,0 - -	6 000,0 6 000,0 - -	7 375,5 7 375,5 - -	Недопущення подальшого забруднення навколишнього природного середовища пестицидами і мінімізація їх негативного впливу на здоров'я населення
		4. Проведення робіт з ліквідації несанкціонованих сміттєзвалищ	2023-2026	Київська облдерж-адміністрація, Департамент екології та природних ресурсів Київської облдерж-адміністрації, органи місцевого самоврядування	Усього державний бюджет обласний бюджет місцевий бюджет кошти не бюджетних джерел	3 000,0 - - -	6 500,0 - 2 500,0 4 000,0 -	5 500,0 - 2 500,0 3 000,0 -	5 500,0 - 2 500,0 3 000,0 -	Припинення забруднення відходами ґрунтів, поверхневих та підземних вод

Продовження додатка 2 до Програми

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
		5. Забезпечення збирання, перевезення, зберігання, оброблення і утилізація відходів руйнації	2024	Київська облдерж-адміністрація, Департамент регіонального розвитку Київської облдерж-адміністрації, КП КОР	Усього державний бюджет обласний бюджет місцевий бюджет кошти не бюджетних джерел	- - - -	30 000,0 - 30 000,0 - -	- - - -	- - - -	Зменшення навантаження відходів руйнації на довкілля
		6. Виготовлення, корегування проектно-кошторисної документації на будівництво, реконструкцію, рекультивацию об'єктів управління відходами	2024	Київська облдерж-адміністрація, Департамент екології та природних ресурсів Київської облдерж-адміністрації, Комунальна установа Київської обласної ради «РЕКУЛЬТИВАЦІЯ»	Усього державний бюджет обласний бюджет місцевий бюджет кошти не бюджетних джерел	- - - -	4 000,0 - 4 000,0 - -	- - - -	- - - -	Проведення розроблення або корегування проектно-кошторисних документацій на об'єкти управління відходами

Продовження додатка 2 до Програми

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
		7. Розроблення Регіонального плану управління відходами у Київській області	2024	Київська облдерж- адміністрація, Департамент екології та природних ресурсів Київської облдержадмініст рації	Усього державний бюджет обласний бюджет місцеві бюджети кошти не бюджетних джерел	- - - -	1 750,0 - 1 750,0 - -	- - - -	- - - -	Впровадженн я нового комплексного та ефективного управління відходами
3.	Озеленення та просвітни- цька діяльність	1. Проведення заходів з озеленення міст, селищ та сіл Київської області	2023- 2026	Органи місцевого самоврядування установи, організації	Усього державний бюджет обласний бюджет місцеві бюджети кошти не бюджетних джерел	15 200,0 - - 15 000,0 200,0	10 200,0 - - 10 000,0 200,0	10 250,0 - - 10 000,0 250,0	10 250,0 - - 10 000,0 250,0	Збільшення зелених зон та зелених насаджень
		2. Проведення заходів з заліснення територій переданих постійним лісокористувачам від територіальних громад	2024- 2026	Підприємства лісокористувачі	Усього державний бюджет обласний бюджет місцевий бюджет кошти не бюджетних джерел	- - - -	600,0 - - 600,0	900,0 - - 900,0	900,0 - - 900,0	Збільшення лісистості

Продовження додатка 2 до Програми

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
4	Збереження природно-заповідного фонду	1. Розроблення проєктів землеустрою з організації та встановлення меж територій природно-заповідного фонду місцевого значення на території області	2023-2026	Київська облдерж-адміністрація, Департамент екології та природних ресурсів Київської облдерж-адміністрації	Усього державний бюджет обласний бюджет місцевий бюджет кошти не бюджетних джерел	200,0 - 200,0 - -	3 000,0 - 3 000,0 - -	3 000,0 - 3 000,0 - -	3 000,0 - 3 000,0 - -	Встановлені меж територій та об'єктів ПЗФ в природі
		2. Розроблення проєктів організації території новостворених регіональних ландшафтних парків	2024, 2026	Київська облдерж-адміністрація, Департамент екології та природних ресурсів Київської облдерж-адміністрації	Усього державний бюджет обласний бюджет місцевий бюджет кошти не бюджетних джерел	- - - -	850,0 - 850,0 - -	- - - -	500,0 - 500,0 - -	Розроблено 3 проєкти організації територій
Всього						36 400,0	162 800,0	847 850,0	651 225,5	X
державний бюджет						-	-	-	-	X
обласний бюджет						18 200,0	68 000,0	33 700,0	37 075,5	X
місцевий бюджет						18 000,0	14 000,0	13 000,0	13 000,0	X
інші джерела						200,0	80 800,0	801 150,0	601 150,0	X

**Результативні показники
Програми охорони довкілля та раціонального використання природних ресурсів Київської області
на 2023-2026 роки**

№ з/п	Назва показника	Одиниця виміру	Вихідні дані на початок дії програми	I етап виконання програми				II етап (20__ - 20__ роки)	III етап (20__ - 20__ роки)	Всього витрат на виконання програми
				2023 рік	2024 рік	2025 рік	2026 рік			
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
I.	Показники продукту програми									
1.	Зміни клімату та зменшення забруднення атмосферного повітря	шт.	-	-	3	1	1	-	-	1 480 500,0
2.	Придбання контейнерів для роздільного збору твердих побутових відходів	шт.	-	100	100	100	100	-	-	14 100,0
3.	Придбання спецтранспорту для збору відходів	од.	-	3	3	3	3	-	-	70 200,0
4.	Знешкодження непридатних пестицидів	т.	-	-	44	51	60	-	-	18 375,5
5.	Обсяг відновлення та розміщення відходів	т.	-	1765	19211	2619	2444	-	-	50 500,0
6.	Проведення озеленення та еколого-просвітницьких заходів	шт.	-	10	11	13	13	-	-	45 900,0
7.	Заліснення земель	га	-	-	60	90	90	-	-	2 400,0
8.	Виготовлення проектної документації	шт.	-	7	60	50	50	-	-	16 300,0
II.	Показники ефективності програми									
1.	Зміни клімату та зменшення забруднення атмосферного повітря	тис.грн/ захід	-	-	26 833,0	800 000,0	600 000,0	-	-	1 480 500,0

Продовження додатка 3 до Програми

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
2.	Придбання контейнерів для роздільного збору твердих побутових відходів	тис.грн/ шт.	-	30,0	34,0	37,0	40,0	-	-	14 100,0
3.	Придбання спецтранспорту для збору відходів	тис.грн/од	-	5 000,0	5 666,7	6 166,7	6 566,7	-	-	70 200,0
4.	Знешкодження непридатних пестицидів	тис.грн/ т	-	-	113,6	117,6	122,9	-	-	18 375,5
5.	Обсяг відновлення та розміщення відходів	тис.грн/ т	-	1,7	1,9	2,1	2,25	-	-	50 500,0
6.	Проведення озеленення та еколого-просвітницьких заходів	тис.грн/ захід	-	1520,0	927,3	788,5	788,5	-	-	45 900,0
7.	Заліснення земель	тис.грн/га	-	-	10,0	10,0	10,0	-	-	2 400,0
8.	Виготовлення проєктної документації	тис.грн/проєкт	-	28,6	160,0	60,0	70,0	-	-	16 300,0
Ш.	Показники якості програми									
1.	Зміни клімату та зменшення забруднення атмосферного повітря	% до запланованого	-	-	60,0	20,0	20,0	-	-	1 480 500,0
2.	Придбання контейнерів для роздільного збору твердих побутових відходів	% до запланованого	-	25,0	25,0	25,0	25,0	-	-	14 100,0
3.	Придбання спецтранспорту для збору відходів	% до запланованого	-	25,0	25,0	25,0	25,0	-	-	70 200,0
4.	Знешкодження непридатних пестицидів	% до запланованого	-	-	28,4	32,9	38,7	-	-	18 375,5
5.	Обсяг відновлення та розміщення відходів	% до запланованого	-	6,8	73,8	10,0	9,4	-	-	50 500,0
6.	Проведення озеленення та еколого-просвітницьких заходів	% до запланованого	-	21,3	23,4	27,65	27,65	-	-	45 900,0
7.	Заліснення земель	% до запланованого	-	-	25	37,5	37,5	-	-	2 400,0
8.	Виготовлення проєктної документації	% до запланованого	-	4,1	35,9	30,0	30,0	-	-	16 300,0